Stawki MTR

Polska Telefonia Cyfrowa

Debata Urzędu Komunikacji Elektronicznej

23 czerwca 2009

Agenda

I. Obniżki MTR;
II. Status prawny obniżek;
III. Sytuacja ekonomiczna operatorów;
IV. Niepewność co do dalszych działań regulacyjnych;
V. Asymetria MTR
VI. Kontekst europejski;
VII. Przedstawione publicznie argumenty za asymetrią MTR;
VIII. Skutki - efekty rynkowe;
IX. Uzasadniony poziom asymetrii stawek;
X. Podsumowanie;

Dotychczasowe obniżki MTR

- Decyzja z 26.04.2007
  - Ustalała „glide path” obniżki MTR do 1 maja 2010r. do poziomu 21,62gr./min, na podstawie porównania z niektórymi państwami Europejskimi,
  - Brak zastosowania procedury konsultacyjnej i konsolidacyjnej,
  - Błędne zaklasyfikowanie decyzji jako „nie nakładającej obowiązków regulacyjnych”
  - Wojewódzki Sąd Administracyjny, wskazany przez Prezesa UKE jako właściwy określił, w prawomocnym wyroku (VI SA/Wa 266/08), że decyzja nakłada obowiązki regulacyjne;
  - Równolegle SOKIK (właściwy dla decyzji regulacyjnych) zwrócił sprawę do Prezesa UKE w celu ponownego rozpatrzenia sprawy;
  - Minęły dwa lata …
- Decyzja z 22.10.2008
  - Ustala dwustopniową obniżkę do poziomu 16,77 gr./min już w lipcu 2009;
  - PTC nie jest znane żadne uzasadnienie poziomów stawki MTR – decyzja odwołuje się do innych decyzji dla Polkomtela i Centertela, które są objęte tajemnicą przedsiębiorstwa;
  - Jest wydana z dokładnie w tym samym trybie i z tymi samymi błędami co poprzednia;
  - Ponadto rozstrzyga sprawę, która została rozstrzygnięta decyzją ostateczną (z 26.04.2007) i co za tym idzie na podstawie art. 156 KPA sąd powinien stwierdzić jej nieważność;
  - Decyzja ma klauzulę natychmiastowej wykonalności;
  - Sąd jeszcze się nie wypowiedział w tej sprawie …

Sytuacja ekonomiczna operatorów

- Gorsze wyniki finansowe
  - Wyniki finansowe operatorów za pierwszy kwartał 2009 pokazują spadek przychodów i gwałtowny spadek zysków (nawet o kilkadziesiąt procent w relacji do 1Q2008)
  - Szacuje się, że branża straci ok. 2-2,5 mld PLN w 2009 i 3 mld. w 2010 roku
  - Oznacza to również spadek podatków do budżetu państwa w tym okresie o ok. 0,5 mld

- Niekorzystny wpływ kryzysu gospodarczego
  - Spadek popytu na usługi
  - Gwałtowny spadek wartości złotówki, w sytuacji w której główne zakupy (terminale, elementy sieci, etc.) realizowane są w walutach

- Oznacza to konieczność wdrożenia przez operatorów dodatkowych programów oszczędnościowych
- Odbija się to na całej branży komórkowej – dostawcy, podwykonawcy, etc.
- Stawki MTR są ustalone w oderwaniu od kosztów ponoszonych przez operatorów;
- Dlatego PTC wnosi o wstrzymanie najbliższej obniżki stawki MTR!

Stawki MTR w Europie

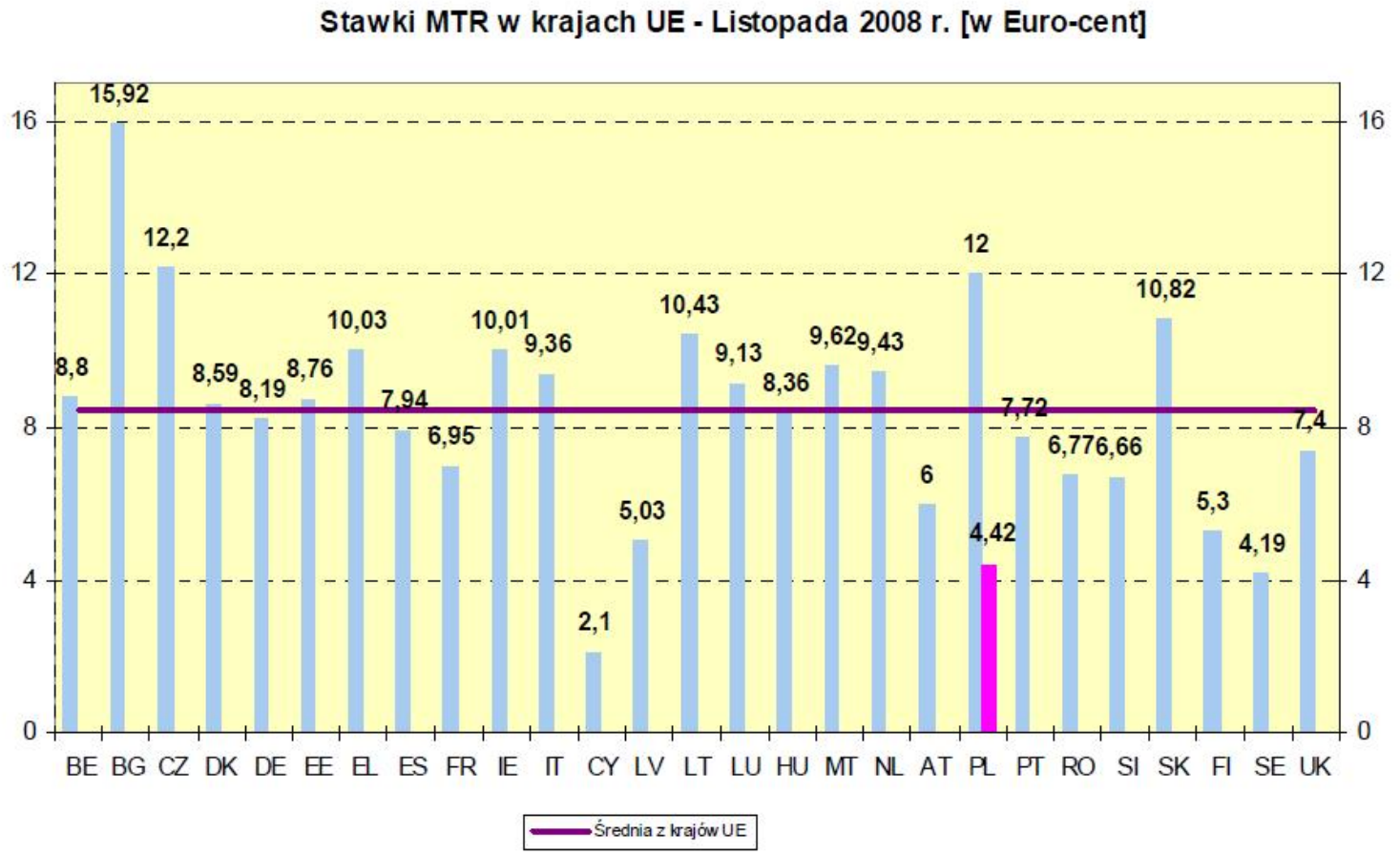

§ Niższe MTR operatorów polskich powodują transfer kapitału do innych krajów, ponieważ płacimy za zakańczanie połączeń międzynarodowych drożej niż zarabiamy

Asymetria MTR

- Różnica w stawkach hurtowych za zakańczanie połączeń w sieciach operatorów mobilnych;

Operator	MTR [gr./min]
PTC	21,62
Polkomtel	21,62
PTK Centertel	21,62
P4	56*

- **Relacja: MTR P4 / MTR PTC = 259%**
- **Asymetria: (MTR P4 – MTR PTC) / MTR PTC = 159%**
- To znaczy, że PTC płaci P4 za 1 minutę 159% więcej niż P4 płaci PTC.
- Przy zrównoważonej wymianie ruchu oznacza to, że P4 otrzymuje od PTC netto **34,38 gr. za każdą minutę.** Dla porównania cena detaliczna netto w ofercie Play Fresh to 23,77 gr./min.

* - stawka ważona, T1/T2/T3 = 65/48/40 gr./min

Za co płacimy

§ Zakończenie połączenia w sieci P4 to w ok. 50% zakończenie połączenia w sieci Polkomtel powiązane z tranzytem przez sieć P4, co jest warte ok. 22 gr./min.

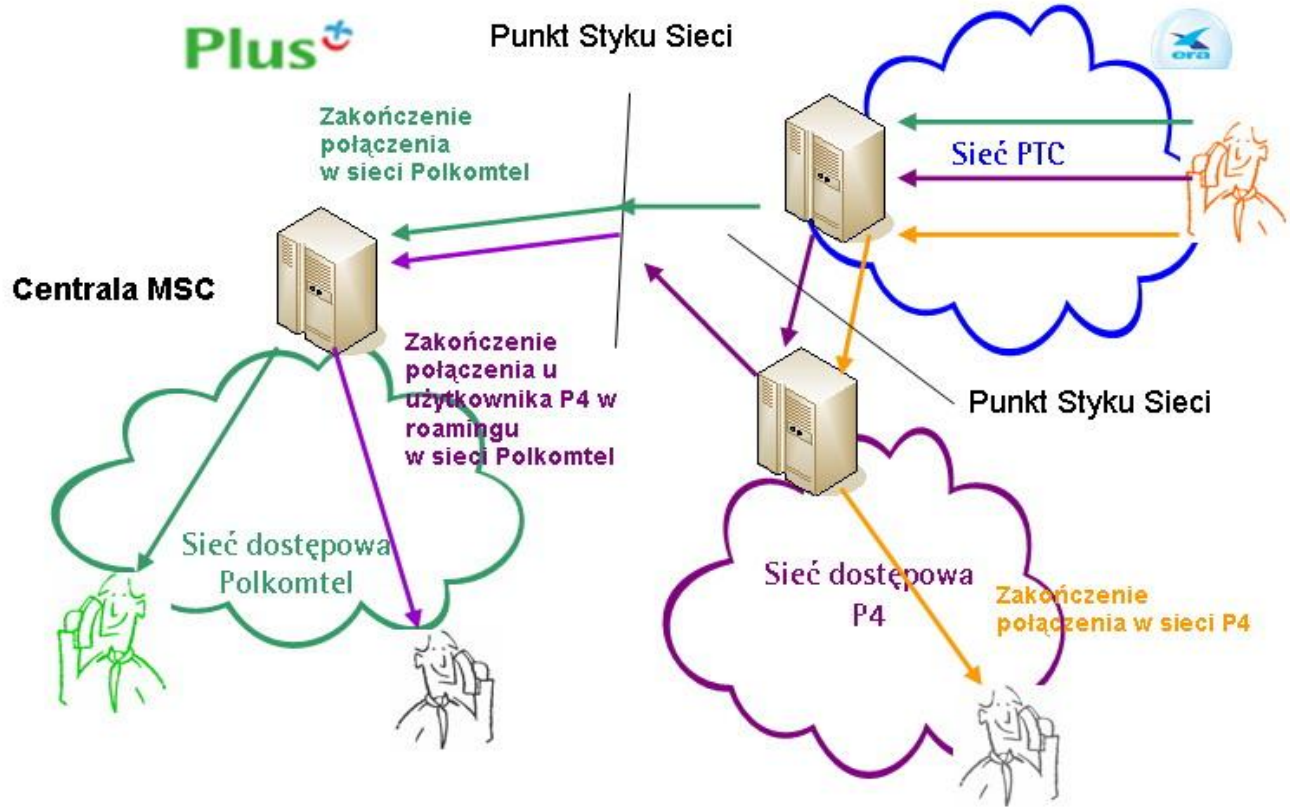

§ Z faktu, że P4 dynamicznie rozbudowuje własną infrastrukturę należy domniemywać, że zakańczanie pozostałych 50% bezpośrednio we własnej Sieci jest dla P4 jeszcze tańsze.

Przyczyny asymetrii

- 2006: Umowy o współpracy międzyoperatorskiej z P4 zawarte przy symetrycznych stawkach MTR;
- 2007 -2009: drastyczne obniżki stawek MTR operatorów infrastrukturalnych;

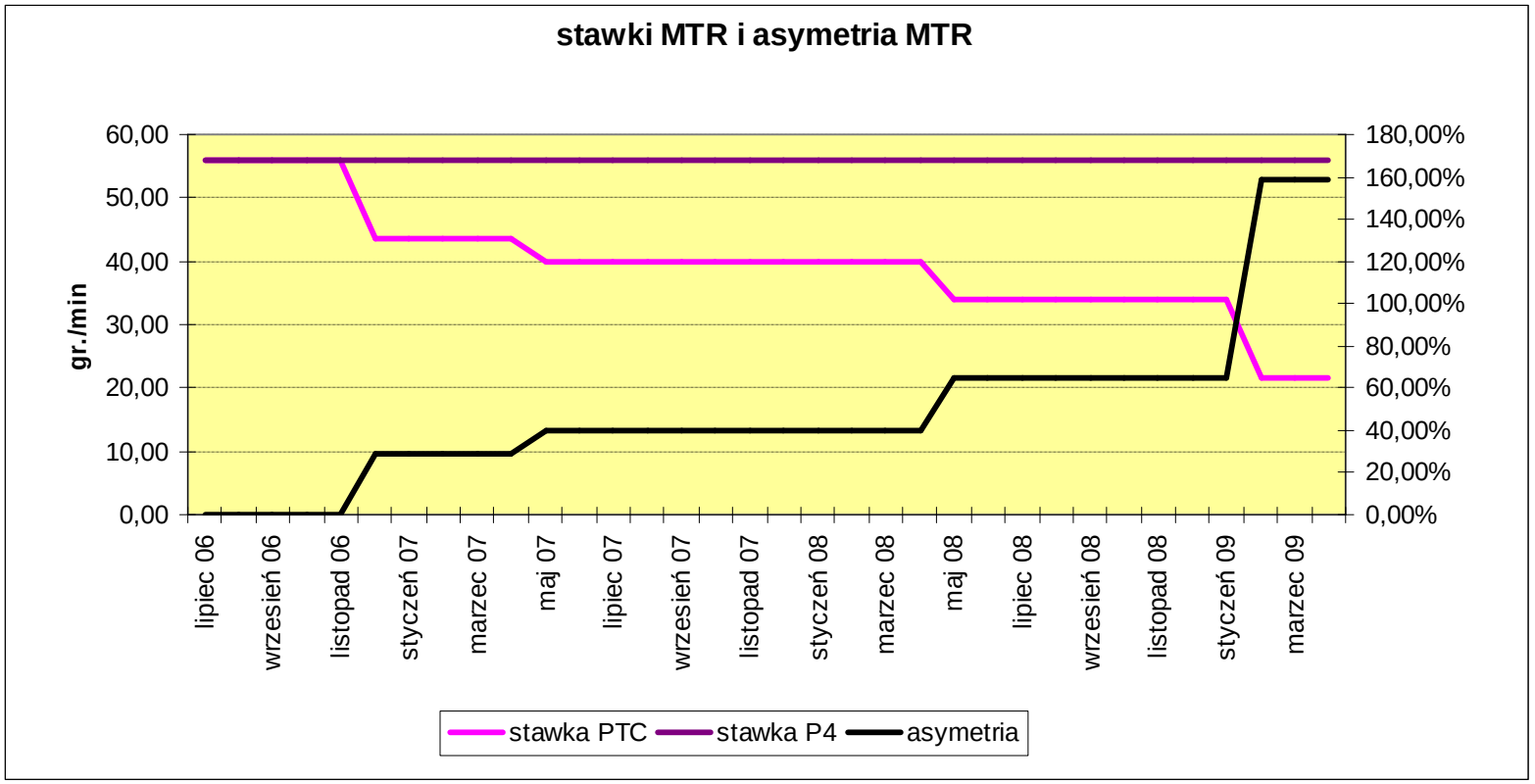

Przyczyny asymetrii

- Strategia P4;
- Brak regulacji - decyzja Prezesa UKE z 15.01.2008 odmawiająca obniżek stawki MTR P4 z uwagi (głównie) na brak nałożonych na P4 obowiązków regulacyjnych;
- Odmienna regulacja - stanowisko Prezesa UKE ws. (a)symetrii stawek;

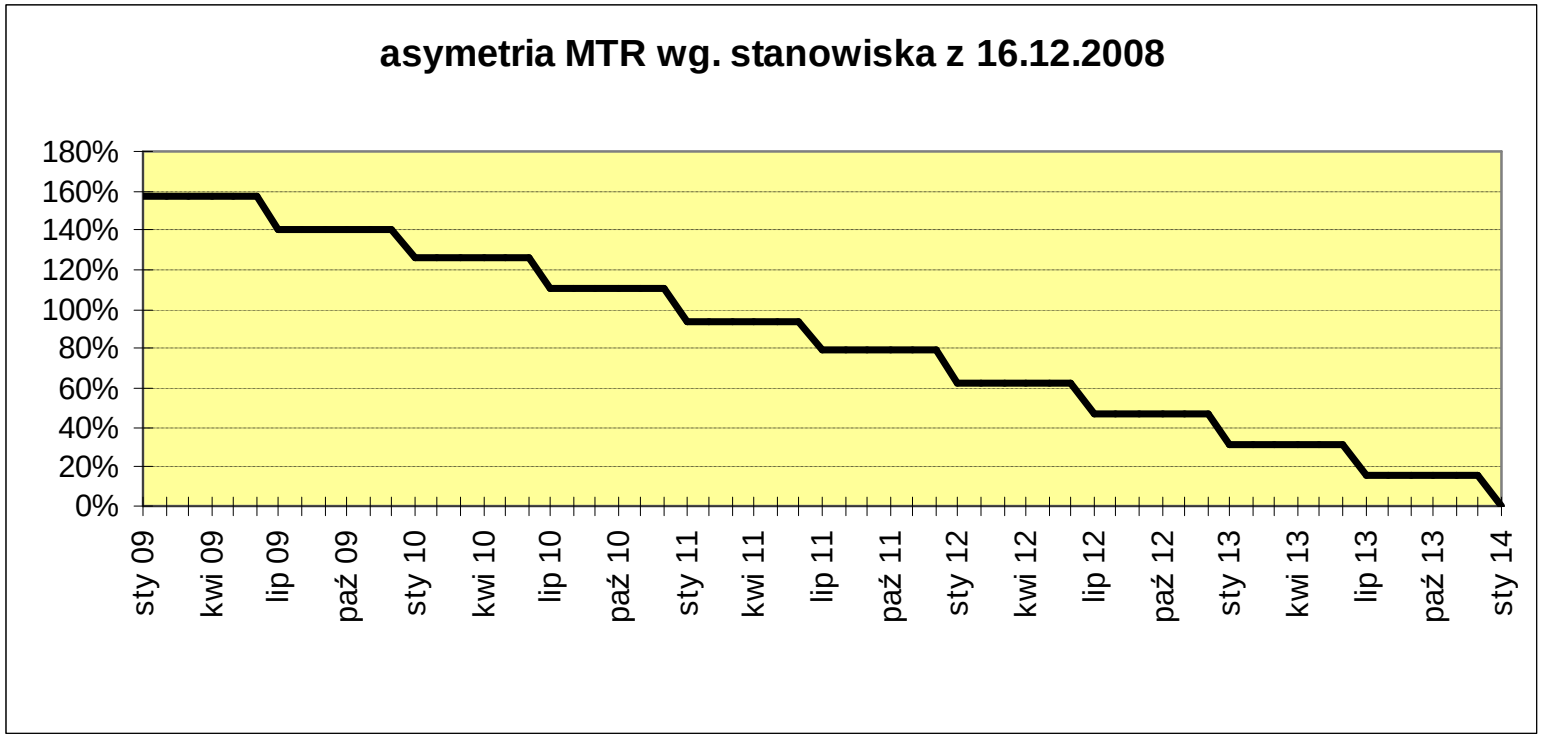

Obowiązki P4

- Decyzja dla P4 nakładająca obowiązki regulacyjne z dnia 18.12.2008
- Taki sam obowiązek niedyskryminacji (art. 36 Prawa Telekomunikacyjnego);
- Brak obowiązku kosztowego (art. 40 Prawa Telekomunikacyjnego), w zamian „*obowiązek, polegający na zakazie stosowania przez P4 zawyżonych stawek za zakańczanie połączeń*”:
  - Jak rozumie to Komisja Europejska: *„W ramach obowiązku kontroli cen, P4 ma być zobowiązane do obniżenia swoich stawek za zakańczania połączeń ustalonych w umowach międzyoperatorskich proporcjonalnie do harmonogramu ustalonego przez Prezesa UKE dla trzech pozostałych operatorów”*
  - Stanowisko Prezesa UOKIK z 14 listopada 2008: „*Zdaniem Prezesa UOKiK, zasadne jest nałożenie na P4 obowiązku wynikającego z przepisu art. 44 PT. Założeniem tego obowiązku jest bowiem co najmniej proporcjonalne obniżanie stawek MTR przez P4 w stosunku do harmonogramu ich obniżania ustalonego wobec operatorów zasiedziałych”;*
  - Jak to jest egzekwowane?

Asymetria - stanowiska Komisji Europejskiej

- Uwagi Komisji Europejskiej dotyczące notyfikacji projektów przedstawianych przez Prezesa UKE:
  - *„Komisja uważa, że stawki za zakańczanie połączeń normalnie powinny być symetryczne oraz że asymetria wymaga odpowiedniego uzasadnienia”*;
  - *„Komisja zauważa, że Prezes UKE uzasadnia asymetrię stawek P4 za zakańczanie połączeń efektami sieci, które mogą powodować zaburzenia równowagi w ruchu połączeń. Jednakże tego rodzaju zaburzenia w ruchu połączeń mogą być spowodowane obecną asymetrią poziomu stawek za zakańczanie połączeń*”;
  - *„W związku z tym, Komisja wzywa Prezesa UKE do ponownego rozważenia zaproponowanego poziomu asymetrii oraz powtarza, iż koniecznym jest zapewnienie, że asymetria, której podłożem nie są różnice kosztów znajdujące się poza kontrolą operatorów nie pozostaje w mocy zbyt długo oraz że stawki za zakańczanie połączeń każdego operatora sieci ruchomej powinny być obniżone do kosztów wydajnego operatora tak szybko jak to możliwe”;*

Asymetria – Zalecenia Komisji Europejskiej z 7.5.2009

- *"(10) In case it can be demonstrated that a new mobile entrant operating below the minimum efficient scale incurs higher per-unit incremental costs than the modelled operator, after having determined that there are impediments on the retail market to market entry and expansion, the NRAs may allow these higher costs to be recouped during a transitional period via regulated termination rates. Any such period should not exceed four years after market entry."*
- Zarówno dla aktualnego i planowanego poziomu asymetrii:
  - Nie zostało wykazane, że asymetria została oparta na kosztach P4;
  - Nie zostało wykazane, że są jakiekolwiek problemy na rynku detalicznym;
  - Nie polega na odzyskiwaniu wyższych kosztów, a wręcz przeciwnie;
  - Nie jest realizowana przez stawki regulowane;
  - Jest planowana na okres dłuższy niż marzec 2011.
- **Zatem wyznaczona dla P4 asymetria jest całkowicie sprzeczna z opublikowanymi Zaleceniami Komisji**.

Asymetria - stanowiska ERG

- Zalecenia Europejskiej Grupy Regulatorów – marzec 2008:
  - Stawki MTR powinny być symetryczne;
  - Asymetria prowadzi do nieefektywności oraz może być szkodliwa dla konkurencji i dobrobytu społecznego;
  - Asymetria daje operatorom nieuzasadnioną przewagę w konkurowaniu z innymi MNO, na przykład na rynku detalicznych usług mobilnych;
  - wyjątkowe stosowanie asymetrii stawek MTR może być uzasadnione jedynie w okresie przejściowym ze względu na:
    - egzogeniczne (tj. mające źródło poza kontrolą operatora) różnice kosztowe;
    - późne wejście nowego podmiotu na rynek;
- ERG „Action Plan” - listopad 2008 - znacząca większość krajów planuje zgodnie z zaleceniami ERG osiągnięcie symetrii stawek do końca 2011 roku;

Asymetria MTR w Unii Europejskiej

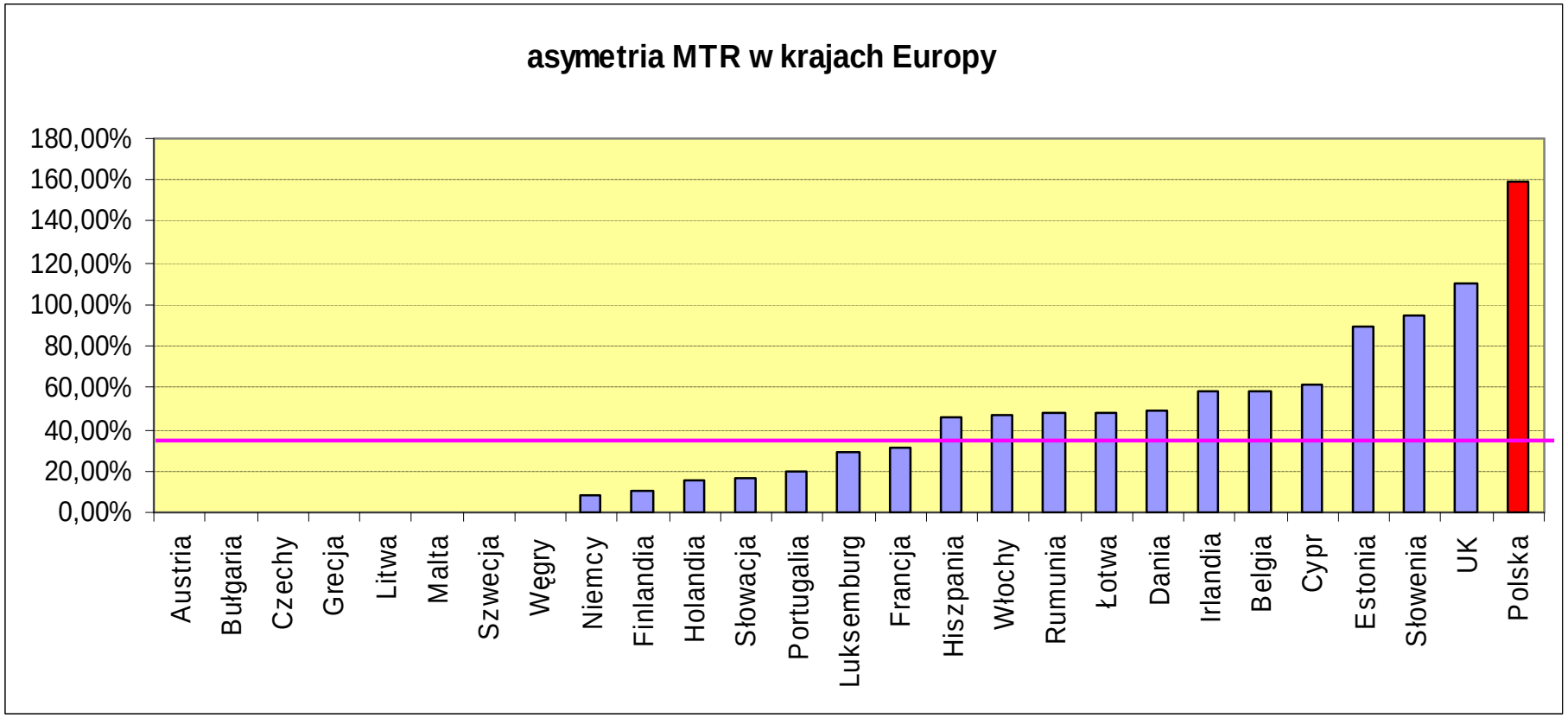

dane na dzień 01.03.2009r.

Asymetria – przedstawione publicznie argumenty

- „Nierównowaga ruchu pomiędzy P4 i innymi operatorami”;
  - Stan faktyczny – zaledwie kilka procent asymetrii ruchu, wielokrotnie większa nierównowaga występuje dla ruchu do innych operatorów;

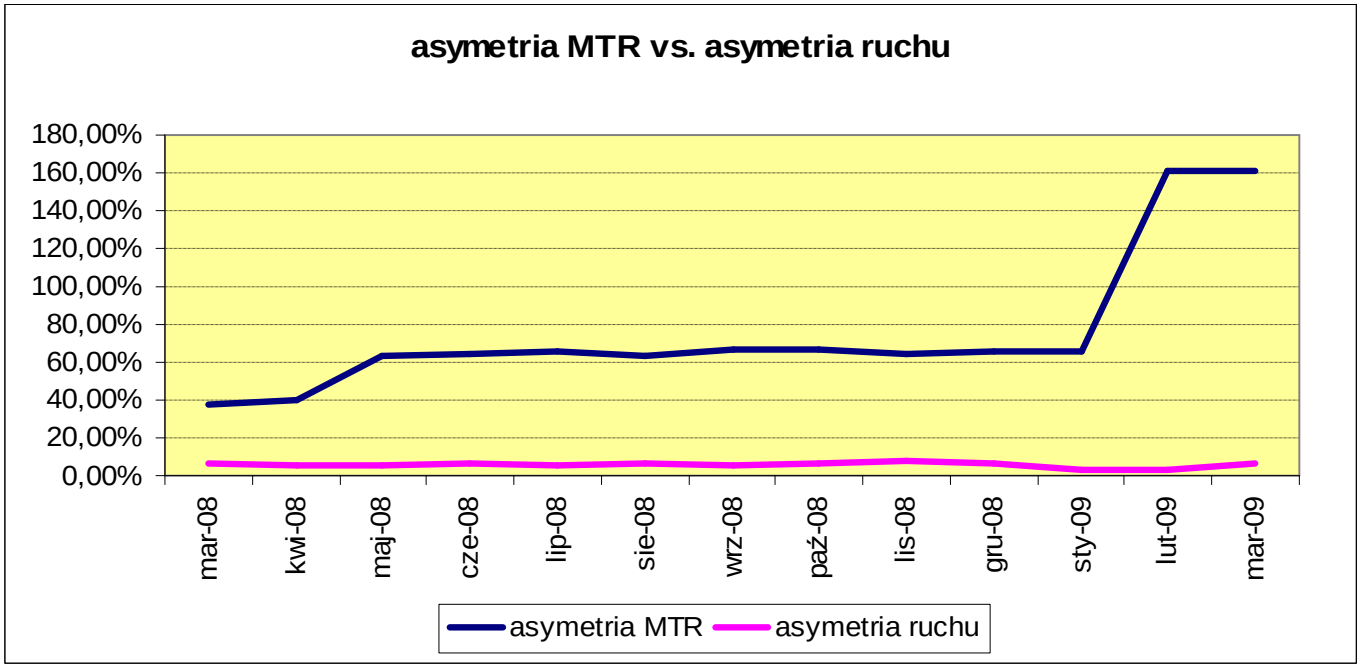

  - Wpływ asymetrii na zwiększanie nierównowagi – działanie elastyczności cenowej popytu;
  - Wielkość sieci nie ma wpływu na bilans ruchu! – znaczenie ma rodzaj klientów;

Asymetria – przedstawione publicznie argumenty

- „Późne wejście na rynek powoduje wysokie koszty”, „negatywny wpływ efektów skali i zakresu”;
  - Czy została przeprowadzona jakakolwiek analiza kosztów P4, aby świadczyć o znaczących różnicach? Ceny zakupu sprzętu spadły ok. 5-krotnie, za częstotliwości PTC zapłaciła ok. 6 razy więcej!

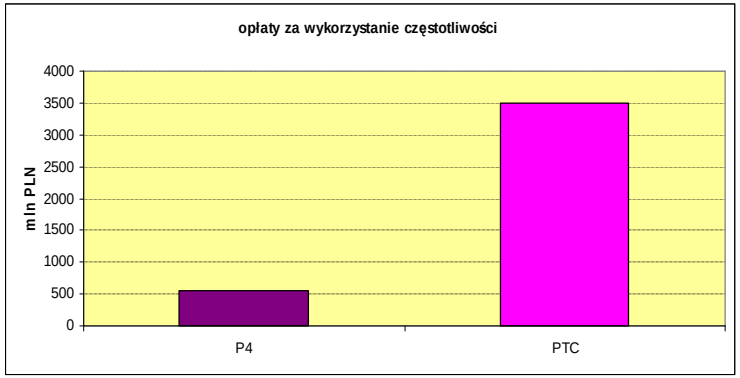

- Konieczność osłabienia efektu sieciowego - różnicowania cen detalicznych off-net/on-net
  - Głęboka ingerencja w konkurencyjny rynek detaliczny;
  - Tworzenie negatywnych sygnałów cenowych dla abonentów;
  - Asymetria powoduje właśnie wzmacnianie tego efektu poprzez tworzenie większego obszaru niskich stawek, obejmującego 3 dużych operatorów;

Asymetria – przedstawione publicznie argumenty

- Historycznie operatorzy mieli „wysokie” stawki MTR, więc „nowemu też się należy”;
  - Nigdy na rynku nie było żadnej asymetrii MTR, pomimo długo trwających różnic w przydziałach częstotliwości!

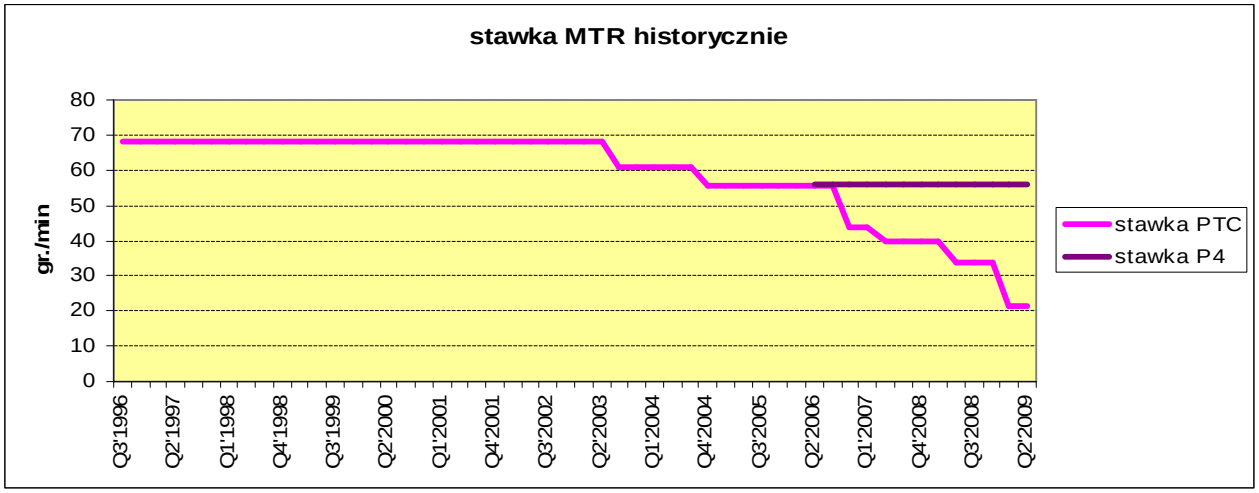

- Operatorzy infrastrukturalni startowali w zupełnie innej rzeczywistości rynkowej – tworzyli ten rynek od podstaw, ciężko walczyli z monopolem TPSA;
- Relacje stawek FTR do MTR w Polsce były dużo mniej korzystne niż w Europie;
- Polska jest od 2004 roku członkiem Unii Europejskiej i przyjęła prawo unijne, które zakazuje wspierania przez państwo wybranych przedsiębiorstw. (art. 87 TWE, Dyrektywa Dostępowa, etc.);

Asymetria – przedstawione publicznie argumenty

- Wspomaganie P4 w „*finansowaniu budowy sieci, dynamicznym zwiększaniu bazy abonenckiej, uzyskaniu rozsądnej stopy zwrotu*”.
  - Czy pieniądze z asymetrii rzeczywiście są wydawane na inwestycje w infrastrukturę czy też na sztuczne obniżanie stawek detalicznych - subsydiowanie rynku detalicznego?
  - Zaburzanie konkurencji poprzez subsydiowanie z rynku monopolistycznego jest zabronione przez prawo ochrony konkurencji (art. 82 TWE, art. 9 UOKIK)
  - Brak uzasadnienia dla wspierania działalności prywatnej spółki w kwotach o wysokości nie opartej w żaden sposób na kosztach.
  - Zupełna arbitralność oceny, brak publicznej długofalowej analizy ekonomicznej co jest celem takich działań i jakie są wartości graniczne (wielkości bazy, stopy zwrotu, etc.);
  - Jaka jest z tego korzyść dla użytkowników końcowych, czy docelowo użytkownicy zyskają na obniżeniu stawek, czy też stracą na obniżeniu inwestycji w branżę?
  - **Dlaczego Komisja Europejska, ERG, regulatorzy europejscy dążą do zlikwidowania asymetrii do zera, a Prezes UKE ją w tym czasie zwiększa do 160%?**

Skutki – renta regulacyjna

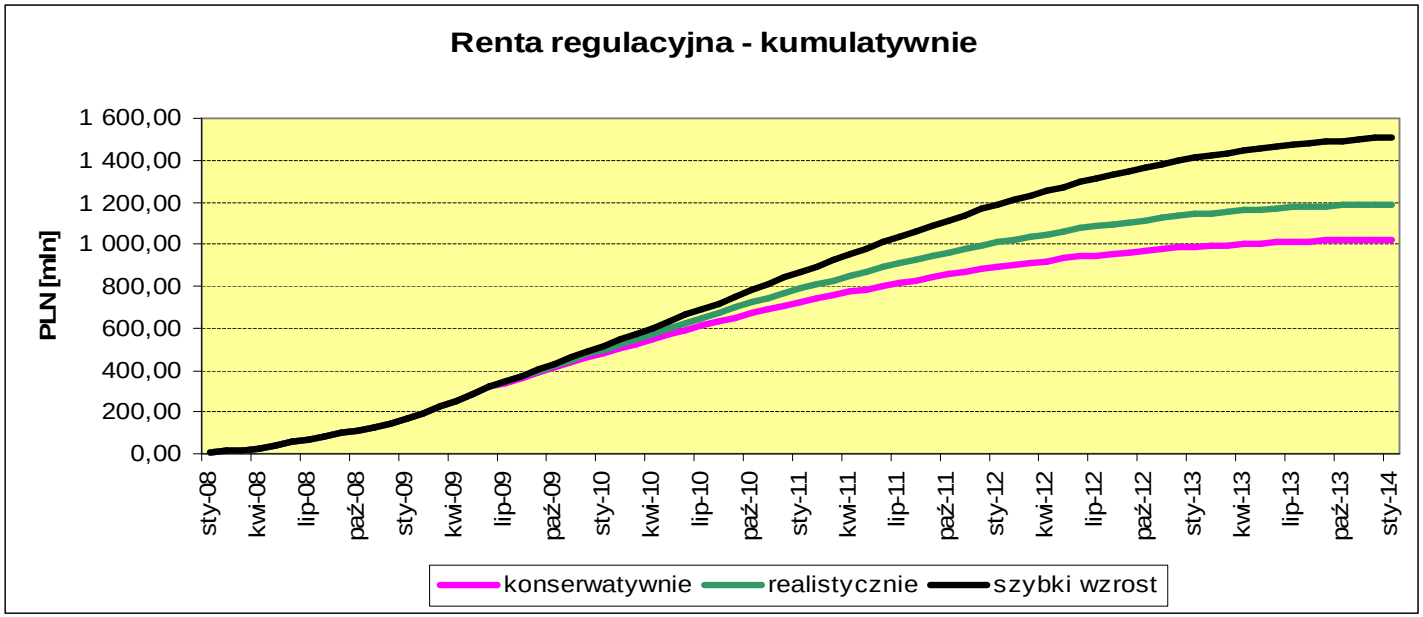

- P4 otrzyma w ten sposób ok. 1-1,5 mld PLN !
- Największy przyrost renty w 1H 2009 - 180 mln PLN, czyli 1mln PLN dziennie !
- Te pieniądze w przeważającej większości pochodzą z kieszeni abonentów pozostałych operatorów stacjonarnych i mobilnych. Czy to jest forma podatku lub pomocy publicznej?
- Porównując:
  - Łączne opłaty za częstotliwości P4 to tylko 562 mln PLN
  - Roczny koszt dla budżetu tzw. ulgi internetowej to ok. 250-300 mln PLN
  - Koszt budowy sieci CDMA zapewniającej dostęp do Internetu na obszarach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym to ok. 500 mln PLN;

Nierówne traktowanie przedsiębiorców

- Chcemy uczciwej konkurencji! - równego traktowania podmiotów;
- Przykład: Decyzja z 23.09.2008 - sprawa rzekomej dyskryminacji przy pomocy niskich stawek on-net. W wyniku przeprowadzonej analizy Prezes UKE ustalił że „niedyskryminująca” stawka MTR to ok. 22 gr./min, a następnie w osobnej decyzji ustalił ją właśnie na tym poziomie;
- Jak wygląda analiza Prezesa UKE przeprowadzona dla oferty detalicznej P4:

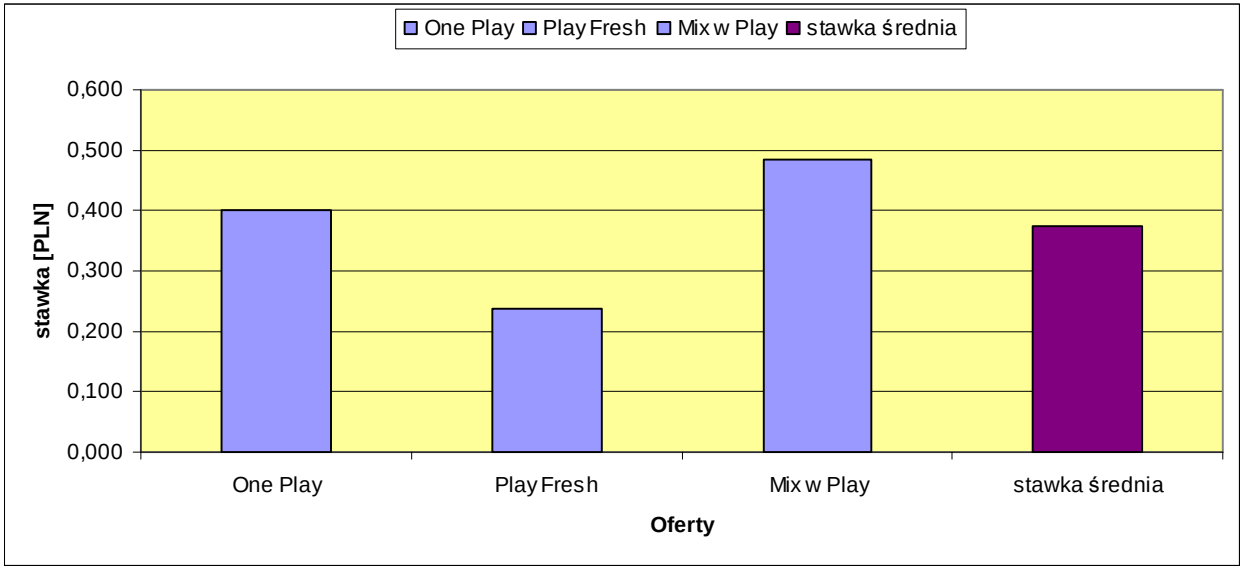

- **Wedle tych samych kryteriów MTR P4 powinien być zatem ustalony na poziomie 18,75 gr./min (1/2 średniej ceny on-net)!**
- **Mimo naszych wniosków Prezes UKE nie przeprowadził analogicznego postępowania wobec P4?**

Jaka mogłaby być uzasadniona asymetria?

- Na P4 powinien być nałożony taki sam obowiązek z art. 40 – ustalania opłat w oparciu o ponoszone koszty.
- Do tego czasu:
  - Za połączenia zakańczane w roamingu krajowym w sieci Polkomtel (aktualnie ok. 50%) operatorzy powinni płacić stawkę MTR Polkomtel – nie widzimy uzasadnienia ekonomicznego dla innej wyższej stawki;
  - Za pozostałe połączenia, zakańczane w sieci infrastrukturalnej P4 powinna być ustalona stawka MTR spełniająca europejskie kryteria asymetrii;
- Benchmark ERG: *„stawki za zakańczanie połączeń komórkowych operatorów, których opóźnienie wynosi 6 do 11 lat są o 35% wyższe od najniższych stawek za zakańczanie połączeń komórkowych.”*
- Zalecenia Komisji Europejskiej – symetria najpóźniej 4 lata po wejściu na rynek

	Lipiec 2008	Styczeń 2009	Lipiec 2009	Styczeń 2010	Lipiec 2010	Styczeń 2011	Lipiec 2011
asymetria	**65%**	**35%**	**28%**	**21%**	**14%**	**7%**	**0%**

Podsumowanie

I. Decyzje obniżające MTR są wydawane w sposób wadliwy.
II. Operatorzy bardzo odczuli negatywne efekty spadków stawek MTR.
III. Poziom MTR w Polsce jest znacznie poniżej średniej europejskiej.
IV. Konieczne jest zwiększenie stabilności regulacji i zmniejszenie ryzyka inwestycyjnego.
V. Polski rynek telefonii mobilnej cechuje się niespotykanie wysoką, nieuzasadnioną asymetrią stawek MTR, która wynika ona z agresywnej strategii P4 oraz z działań Regulatora;
VI. Nakłada to na wszystkich użytkowników pozostałych operatorów (stacjonarnych i mobilnych) dodatkowe obciążenia – rentę regulacyjną w wysokości do 1,5 mld PLN;
VII. Zaburza to również uczciwą konkurencję na rynku detalicznym i podnosi bariery wejścia na ten rynek dla MVNO;
VIII. Instytucje europejskie oraz regulatorzy w innych krajach członkowskich mają do asymetrii zupełnie inne podejście
IX. Konieczna jest rewizja stanowiska Prezesa UKE i przywrócenie równego traktowania przedsiębiorców;
X. Wnioskujemy o jak najszybsze opracowanie przez środowisko z udziałem regulatora wspólnych zasad stabilnego i zrównoważonego rozwoju branży.

Dziękuję za uwagę

calbrecht@era.pl

Benchmarki detaliczne – slajd dodatkowy

§ Rynek detaliczny – 14 raport implementacyjny;

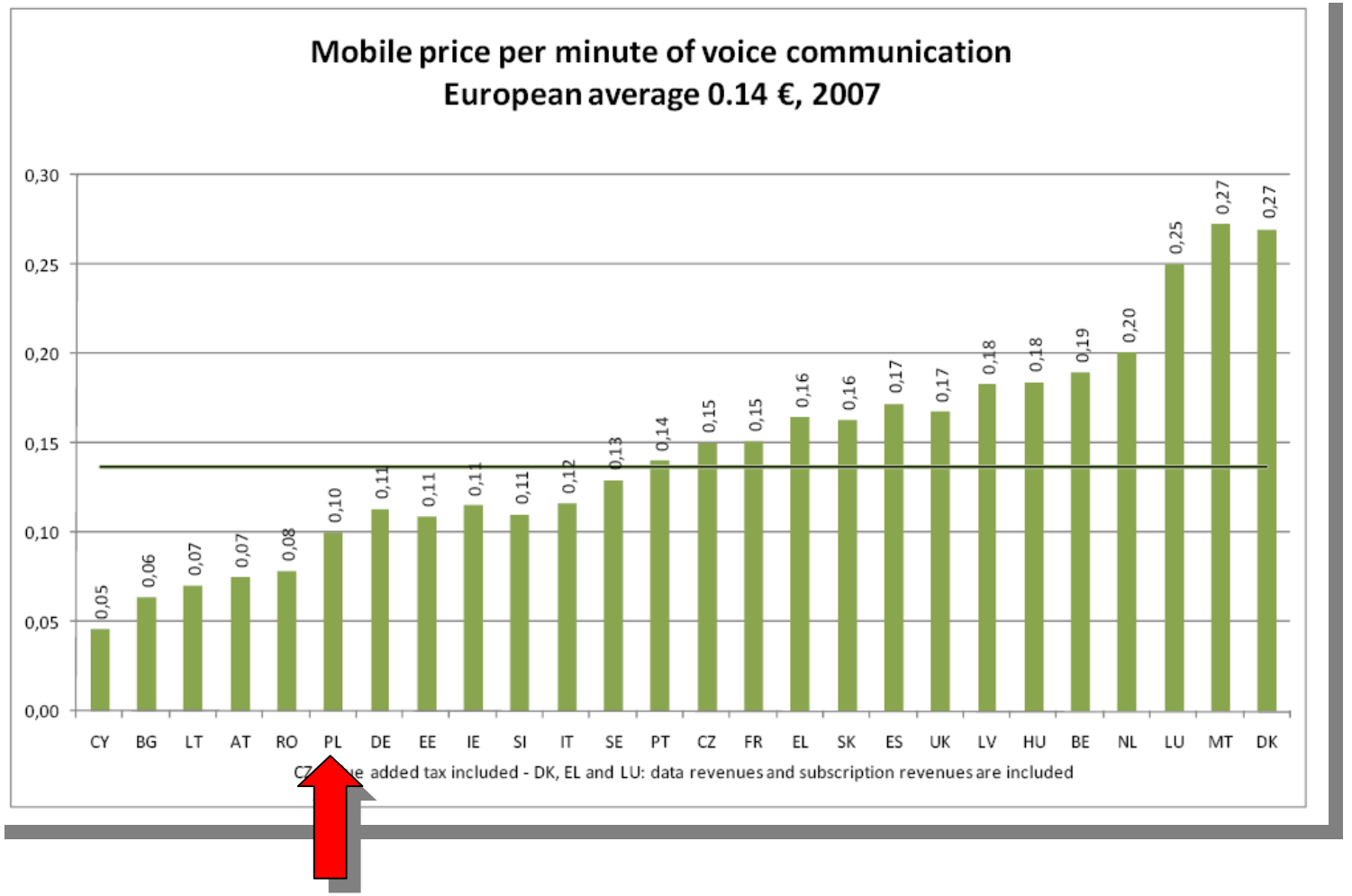

Benchmarki detaliczne – slajd dodatkowy

MOŻESZ WIĘCEJ

§ Rynek detaliczny – 14 raport implementacyjny;

Low usage basket Pre & Post-paid

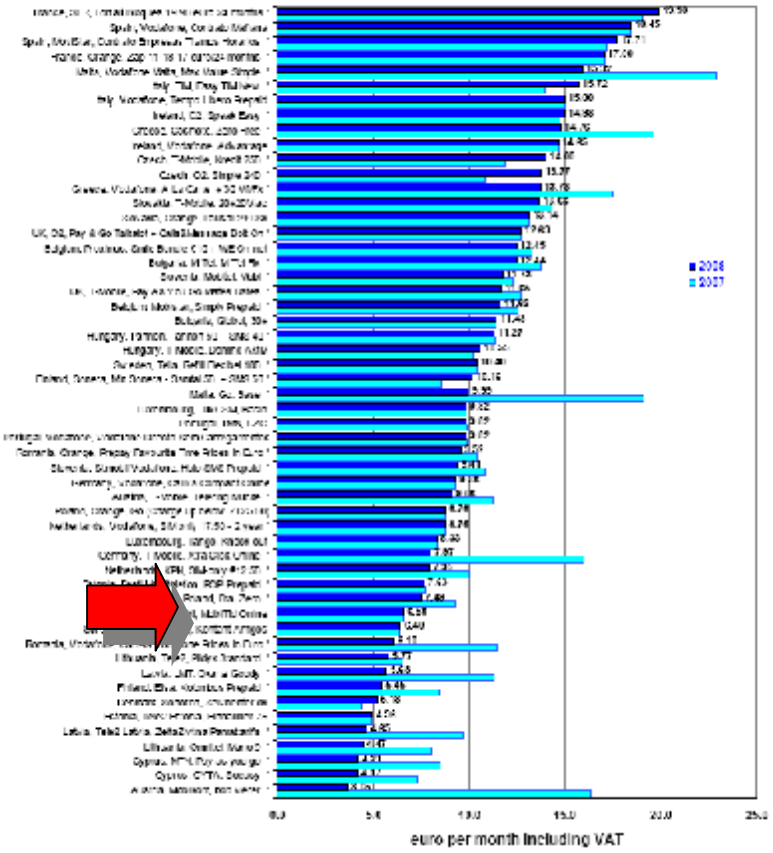

Medium usage basket Pre & Post-paid

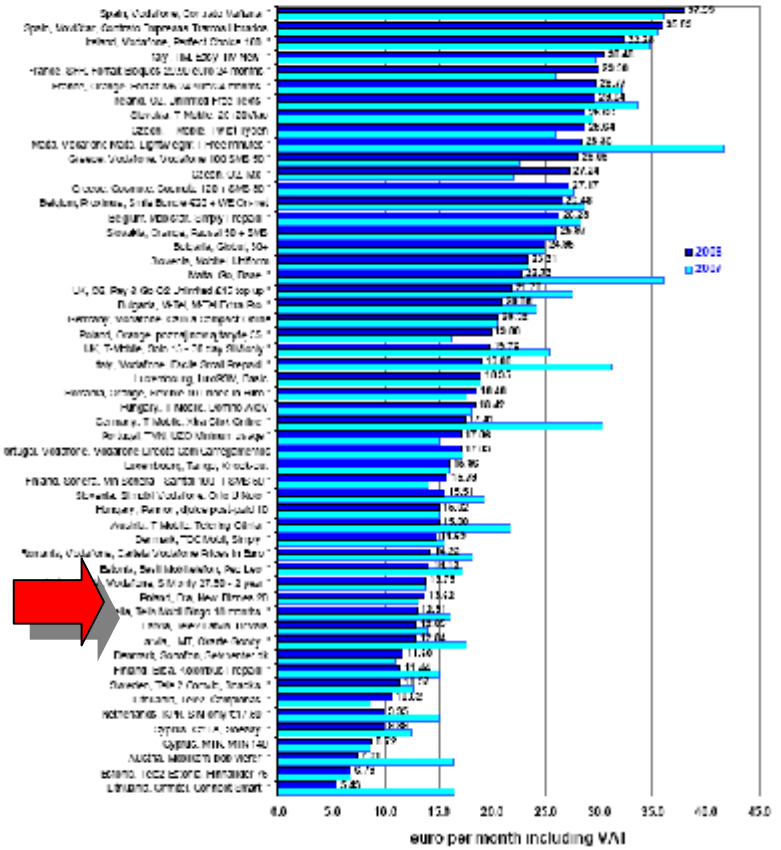

ARPU w Europie– slajd dodatkowy
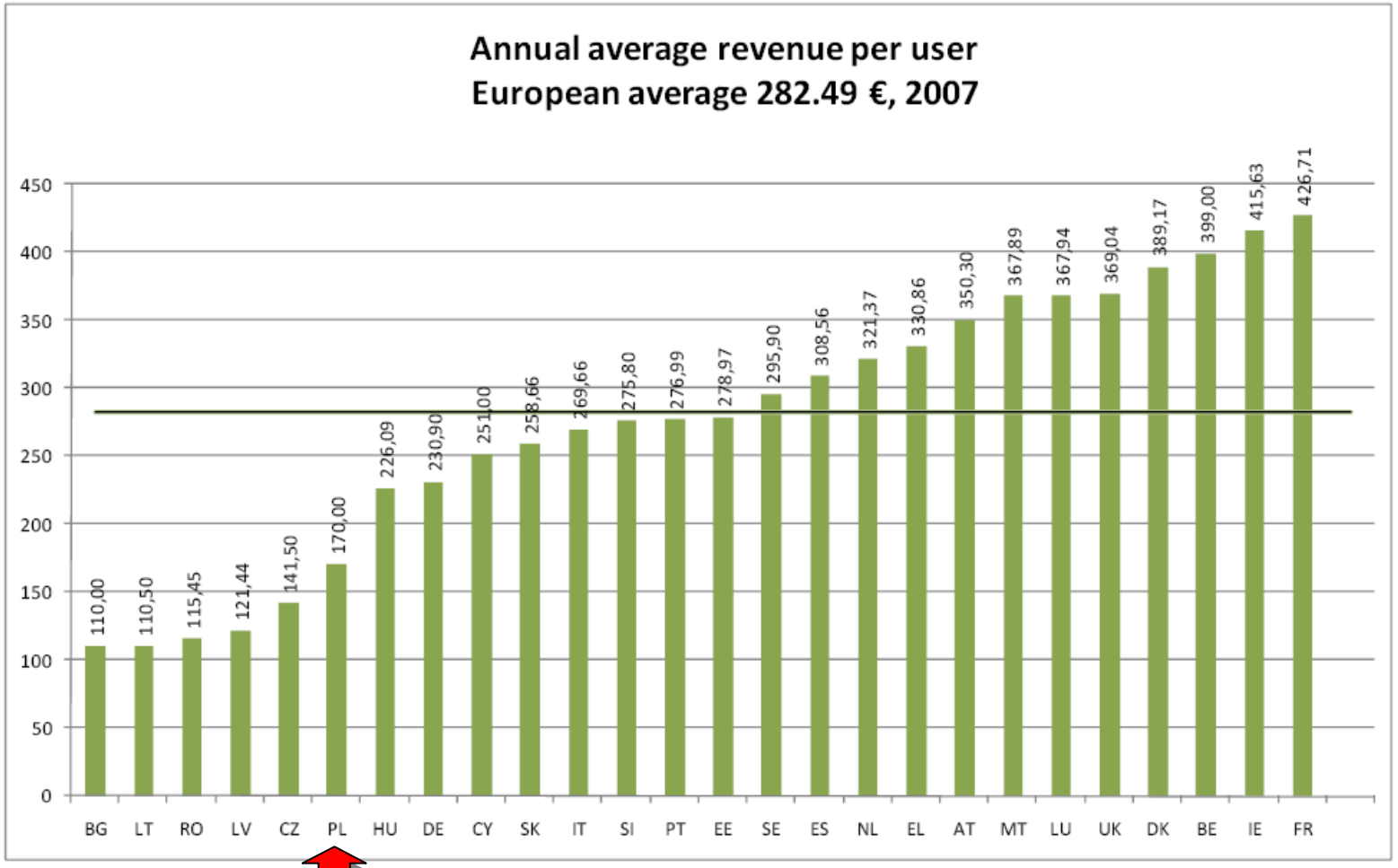
§ 14 raport implementacyjny;